

Framtidens sjöfart, Luleå

Prioriteringar framåt för en konkurrenskraftig sjöfart,
Katarina Norén, Sjöfartsverket

Kriget i Ukraina

Kort sikt

- Påverkar inte sjöfarten nämnvärt för tillfället
- Men 10 procent av världens sjömän är ryssar och 5 procent ukrainare
- EU och Sverige har infört sanktioner mot ryskflaggade fartyg – totalt handlar det om ca 200 anlöp till Sverige om året. Undantagen i sanktionerna är dock flera; livsmedel, mediciner, humanitärt, nödsituation
- Vi lotsar fortfarande ryska fartyg – lotsplikt
- Ändrade kreditregler – förskottsbetalning

Längre sikt

- Systematisk uppbyggnad av totalförsvaret pågår och forceras

Ingen platsbrist på sjön

- Det finns kapacitet i farleder och hamnar
- Nollvisionen är uppnådd inom handelssjöfarten
- Ca 10 procent av de långväga godstransporterna som idag går på land skulle kunna flyttas över till sjön – det motsvarar 165 000 lastbilar per år.
- Vid överflyttning av vägtransporter till sjöfart beräknas koldioxidutsläppen minska med hälften för varje överflyttad tonkilometer.
- Infrastrukturen är på plats – marginalkostnaden för ett extra anlöp är låg då skalfördelarna är höga.

Sjöfartsverkets servicelöften 2022

Kostnad ca 1,6 mdr kr per år

Lotsning

Lots inom
5 timmar
>95 %

Isbrytning

Isbrytnings-
assistans
<4 timmar

Sjö och flygräddning

Sjöräddning
svenskt/
internationellt
vatten inom
60/90 minuter
>90 %

Farledsservice

98 %
tillgänglighet
i farleder

VTS

0 kollisioner
/grundstötningar som
Sjöfartsverket kan
påverka

Sjömansservice

6 800
Fartygs-
besök*

Sjögeografi

Leverera
uppdateringar i
elektroniska sjökort
inom
7 dagar >95 %**

Framtidens sjöfart – var står vi ?

Sjöfartsbranschen

- Har klarat pandemin bra – passagerartrafiken drabbad, men återhämtar sig
- Trenden visar att fartygen blir allt större – färre anlöp
- Klimatsmart – allt fler fartyg går på alternativa bränslen
- Stor digitalisering och automatiseringspotential
- Kompetensförsörjning en utmaning

Kustnära sjöfart och inlandssjöfart

- Det finns stor potential att avlasta vägtrafiken längs kusterna
- Vissa initiativ har tagits, men fler behöver lära sig att köpa sjötransporter

Prioriterade satsningar för konkurrenskraft

Infrastruktursatsningar i hamnar och farleder

- Djupare och breddade farleder
- Sensorer och radar för semiautonom sjöfart
- Samordning av infrastruktursatsningar hamnar emellan

Minskade kostnader i anlöpet

- Informationsdelning
- Samordnad och automatiserad rapportering
- Just-in-time anlöp genom ruttdelning
- Smartare sjökort
- Navigationsstöd från land
- Automatisering i hela kedjan

Prioriterade satsningar för konkurrenskraft

Fossilfrihet

- Fossilfri flotta och fossilfri hamn/farled
- Samordnade miljöincitament

God arbetsmiljö för alla

- Breddad och ökad rekryteringsbas nödvändig och kräver
- Fokus på psykosocial arbetsmiljö
- Fokus på modernt ledarskap

SMARTA ANLÖP

- ✓ Kortade ledtider
- ✓ Minskad administration
- ✓ Minskade kostnader

Branschsamarbete pågår!

Digital infrastruktur

Gemensamma
standarder

Automatisering

Navigationsstöd från
land

PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN

Informationsde
lningsplattform

Smartare
sjökort

Slottider för
bulk-
transporter

Gemensam
hamnrapporter
ing i EU

Trafikövervakn
ing med AI

Automatiserad
administration

Lotsning från
land

Sjömätning lägger grunden

LULEÅ

KARLSBORG
(Kalix)

KEMI

OULU
(Uleåborg)

Sjömätning i projektet
Mona Lisa

RAAHE
(Brahestad)

Ny sjömätning

SKELLEFTEÅ

Tidigare sjömätning

Foto: Adobe Stock

Detalj över inseglingen till Luleå

Vändplats vintertid.
Muddring och utmärkning.

Sommar- och vintertrafik med upp till 15,0 m
djupgående. Omfattande muddring och
farledsutmärkning.

Vintertrafik med
13,5 m djupgående.
Muddring och förbät-
rad farledsutmärkning.

Legend

- Viktoriahamnen-Svartösundet-Gräsjälsfjärden
- Larsgrund-Sandöleden-Viktoriahamnen
- Farstugrunden-Larsgrund
- Rödkallen-Sandgrönnleden-Larsgrund
- Dredging areas

Sommartrafik 15,0 m djupgående.
Förbättrad farledsutmärkning.

0 2.5 5 10 15 Kilometers

Foto: Adobe Stock

**Tack för ordet!
Vad kan vi mer göra tillsammans?**

